

M.S.W. (Part—II) Examination
(Specialisation Group—E : Paper—I)
LABOUR WELFARE AND LABOUR LEGISLATION
Paper—IX

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 100

(मराठी माध्यम)

सूचना :—(1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

(2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. कारखाना अधिनियम, 1948 च्या उद्देशक वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा. 20
किंवा
मुंबई दुकान व आस्थापना अधिनियम, 1948 च्या अंमलबजावणीचे चिकित्सक परिक्षण करा. 20
2. सामाजिक सुरक्षा म्हणजे काय ? कर्मचारी राज्य विमा अधिनियम, 1948 अंतर्गत विशेष लाभ स्पष्ट करा. 20
किंवा
भविष्य निर्वाह निधी म्हणजे काय ? कर्मचारी भविष्य निर्वाह निधी अधिनियम, 1952 ची मुख्य वैशिष्ट्ये वर्णन करा. 20
3. उतारे लिहा :
 - (अ) कामगार कल्याणाची तत्वे. 5
 - (ब) कामगार कल्याणाची संकल्पना आणि गरज. 5
 - (क) कामगार कल्याण अधिकाऱ्याचे कार्ये व कर्तव्ये. 5
 - (ड) कामगार कल्याण अधिकाऱ्याच्या मर्यादा व अडचणी. 5किंवा
 - (इ) समाजकार्य पद्धतींचा उद्योगात उपयोग. 5
 - (फ) कामगार कल्याणाचे उद्दीष्ट्ये. 5
 - (ग) कामगार कायद्याची गरज व महत्व. 5
 - (ह) संप आणि टाळेबंदी. 5
4. उतारे लिहा :
 - (अ) असंघटीत श्रमिकांची संकल्पना. 5
 - (ब) असंघटीत श्रमिकांची समस्या. 5
 - (क) असंघटीत श्रमिकांचे प्रकार. 5
 - (ड) असंघटीत श्रमिकांचे वैशिष्ट्ये. 5किंवा
 - (इ) बाल कामगारांची संकल्पना आणि स्वरूप. 5
 - (फ) स्वयंसहाय्यता गटामध्ये समाजकार्यकर्त्याची भूमिका. 5
 - (ग) बालकामगारांकरीता पुनर्वसनाची पद्धत. 5
 - (ह) बालकामगारांची कारणे व उपाय. 5
5. उतारे लिहा :
 - (अ) औद्योगिकरणाचा परिणाम. 5
 - (ब) आधुनिक उद्योगांचा विकास. 5
 - (क) संघटीत श्रमिकांची संकल्पना. 5
 - (ड) सार्वजनिक क्षेत्रामध्ये संघटीत श्रमिकांची कार्यस्थिती. 5किंवा
 - (इ) श्रमपरिवर्तन. 5
 - (फ) वॉईट घरांचे परिणाम. 5
 - (ग) अनुपस्थिती. 5
 - (ह) भारतीय कामगारांची वैशिष्ट्ये. 5

M.S.W. (Part—II) Examination
(Specialisation Group—E : Paper—I)
LABOUR WELFARE AND LABOUR LEGISLATION
Paper—IX

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 100

Note :—(1) **ALL** questions are compulsory.

(2) All questions carry equal marks.

1. Describe the salient features of Factories Act, 1948. 20

OR

Evaluate critically the implementation of The Bombay Shops and Establishments Act, 1948. 20

2. What is meant by Social Security ? Explain special benefits under the ESI Act, 1948. 20

OR

What is Provident Fund ? Describe the salient features of Employees Provident Fund Act, 1952. 20

3. Write answers on :
(a) Principles of Labour Welfare. 5
(b) Concept and needs of Labour Welfare. 5
(c) Duties and function of Labour Welfare Officer. 5
(d) Limitation and difficulties of Labour Welfare Officer. 5

OR

- (e) Use of methods of Social Work in Industry. 5
(f) Objectives of Labour Welfare. 5
(g) Need and importance of Labour Legislation. 5
(h) Strike and Lockout. 5
4. Write answers on :
(a) Concept of Unorganised Labour. 5
(b) Problems of Unorganised Labour. 5
(c) Types of Unorganised Labour. 5
(d) Characteristics of Unorganised Labour. 5

OR

- (e) Concept and nature of Child Labour. 5
(f) Role of Social Worker in Self-help Group. 5
(g) The method of rehabilitation for Child Labour. 5
(h) Causes and remedies of Child Labour. 5
5. Write answers on :
(a) Impact of Industrialisation. 5
(b) Development of Modern Industry. 5
(c) Concept of Organised Labour. 5
(d) Working conditions of organised labour in Public Sector. 5

OR

- (e) Labour Turnover. 5
(f) Consequences of bad housing. 5
(g) Absenteeism. 5
(h) Character of Indian Labour. 5